

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΔΡΕΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ
Π.Τ.Δ.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ
ΒΗΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ(3548)
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗ(3567)
ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ(3581)
ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΑΜΠΥΛΗ ΜΑΡΙΑ(3686)
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
16.11.2016

«ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

«Ο Πολιτισμός στη σχολική μάθηση»(ενοτ.5)
- Etta R. Hollins-

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πραγμάτωση Α.Π. μέσα από:

- Τη γνώση, τις εμπειρίες, τις αντιλήψεις και τις προσδοκίες των μαθητών.
- Τις προσδοκίες, τις αντιλήψεις και τις επιθυμίες των γονέων ή των κηδεμόνων των μαθητών, καθώς και των «σημαντικών άλλων».
- Την ιστορία και τον πολιτισμό των εθνοτικών ή πολιτισμικών ομάδων στις οποίες ανήκουν οι μαθητές.
- Το κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό κλίμα της κοινότητας στην οποία κατοικούν οι μαθητές.
- Τη θέση(status) της εθνοτικής ή της πολιτισμικής τους ομάδας στην τοπική κοινότητα, καθώς και στην ευρύτερη κοινωνία.

ΣΚΟΠΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

- ❖ Προσέγγιση στην αναμόρφωση του σχολικού Α.Π. για πολιτισμικά ποικιλόμορφους πληθυσμούς, η οποία είναι ταυτόχρονα:
  - Περιεκτική(inclusive)
  - Επιμεριστική(particularistic)

ΕΓΚΥΡΟ ΣΧΟΛΙΚΟ Α.Π.

Πολιτισμική γνώση

- Αντιλήψεις, αξίες, συμπεριφορές που αποκτήθηκαν κατά τη διαδικασία της κοινωνικοποίησης ή της πολιτισμικοποίησης στον πολιτισμό προέλευσης.

Γνώση για τον πολιτισμό

- Ιστορία, πεποιθήσεις, έθιμα, παραδόσεις, αξίες, επιτεύγματα, πώς άλλοι έχουν επωφεληθεί από τις εμπειρίες μιας ομάδας
- έγκυρη: όταν αποτυπώνει με ακρίβεια στοιχεία της κοσμοαντίληψης και του πλαισίου, τα οποία επηρεάζουν τις αξίες και τις πρακτικές

ΤΟ ΥΠΑΡΧΟΝ ΣΧΟΛΙΚΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Α.Π.:
- ✓ Σύνολο γνώσης, δεξιοτήτων και προσεγγίσεων το οποίο μας προετοιμάζει να αναπτύξουμε τα γνωρίσματα της σκέψης και της συμπεριφοράς που συμμορφώνονται με τους θεσπισμένους κανόνες

- Ρόλος σχολείου:
- ✓ Εντολοδόχος που λειτουργεί ως αγωγός θεσπισμένων κανόνων σκέψης και συμπεριφοράς.

ΤΟ Α.Π. ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ(1)

- Στοιχεία Α.Π. μιας συγκεκριμένης πολιτισμικής/εθνοτικής ομάδας, που έχει διατηρήσει αρκετή εξουσία:
  1. Πολιτισμικές αξίες, πρακτικές, αντιλήψεις ομάδας
  2. Ψυχολογικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές ανάγκες
  3. Υψηλή θέση της ομάδας στο πλαίσιο της ευρύτερης κοινωνίας
- Διαστρέβλωση/Αποκλεισμός της ιστορίας συγκεκριμένων πολιτισμικών ομάδων
- Καθορίζεται βάση της κυρίαρχης πολιτισμικής ομάδας

ΤΟ Α.Π. ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ(2)

- Προέκταση του πολιτισμού προέλευσης και συνέχεια της διαδικασίας της πολιτισμικοποίησης
- I. Αυτό-επιβεβαίωση και ανάπτυξη θετικής αίσθησης αξίας άλλων ανθρώπων
- II. Εύνοια της επιπολιτισμικοποίησης, ενθάρρυνση της αποδοχής συμπεριφορών, αξιών, αντιλήψεων και πρακτικών
- III. Ως συνέπεια η εκμάθηση της απόρριψης του εαυτού τους

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ Α.Π.(1)

1. ΡΗΤΗ
  - Περιεχόμενο που περιλαμβάνεται σε οδηγούς του Α.Π. και σε εγχειρίδια
2. ΑΡΡΗΤΗ(κρυφή)
  - Πεποιθήσεις και αξίες που διδάσκονται μέσω του αναλυτικού προγράμματος, δεν είναι ρητές και ίσως ούτε εμφανείς
3. ΜΗΔΕΝΙΚΗ
  - Συμπεράσματα που εξάγονται από την παράλειψη θεμάτων ή περιεχομένου

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ Α.Π.(2)

1) ΡΗΤΟ Α.Π. (Banks, 1989)

- Προσεγγίσεις στην ενσωμάτωση εθνοτικού περιεχομένου στο παραδοσιακό Α.Π.:

1. **Προσέγγιση των συνεισφορών**
(ενσωμάτωση πτυχών εθνοτικών πολιτισμών: ήρωες, γιορτές κ.α.)
2. **Προσθετική**
(περιεχόμενο, έννοιες, θέματα και οπτικές των εθνοτικών ομάδων στο παραδοσιακό Α.Π.)
3. **Μετασχηματιστική**
(αναμόρφωση Α.Π. για ενσωμάτωση εθνοτικών/πολιτισμικών ποικιλόμορφων οπτικών)
4. **Προσέγγιση κοινωνικής δράσης**
(χρήση κριτικής σκέψης)

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ Α.Π.(3)

1)ΡΗΤΟ Α.Π.(Grant & Sleeter, 1989)

- Ένταξη ποικιλόμορφων οπτικών(φυλή, τάξη, φύλο, ικανότητες)
1. Διδασκαλία για άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μειονοτικούς μαθητές και πολιτισμική διαφορετικότητα
  2. Προσέγγιση ανθρωπίνων σχέσεων
  3. Μελέτες μεμονωμένων ομάδων (εθνοτικές σπουδές)
  4. Πολυπολιτισμική εκπαίδευση
  5. Διδασκαλία ευθύνης (ανάληψη κοινωνικής δράσης κατά της αδικίας)

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ Α.Π.(4)

2)ΑΡΡΗΤΟ(ΚΡΥΦΟ) Α.Π.

❖ Υποσυνείδητη μετάδοση αξιών, πρακτικών και αντιλήψεων του κυρίαρχου πολιτισμού

- αποδεκτοί τρόποι επικοινωνίας
- κοινωνική αλληλεπίδραση
- τρόποι σκέψης και γνώσης
- τρόποι κατανομής της εξουσίας, κοινωνικής θέσης και πόρων

■ Κατηγορίες στόχων:

- A. Διατήρηση ταξικής δομής της κοινωνίας
- B. Μετάδοση κυρίαρχου πολιτισμού
- Γ. Πολιτισμική ηγεμονία

Α. Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ(1)

- Στο "Social Class and the hidden Curriculum of Work"(Anyon,1980):

1.Σχολείο για τα παιδιά της εργατικής τάξης:

- Προετοιμασία εκτέλεσης μια μηχανικής και επαναλαμβανόμενης εργασίας
- Παράλειψη εκμάθησης για το πώς να κατευθύνουν τη ζωή τους ή να λαμβάνουν αποφάσεις.
- Εκδήλωση αντίστασης μέσω διαταραχής της ομαλής ροής του μαθήματος και της έλλειψης συνεργασίας.

2. Σχολεία μεσαίας τάξης:

- Προετοιμασία για την κάλυψη θέσεων μέσα στα πλαίσια λειτουργίας μιας γραφειοκρατίας.
- Προετοιμασία για την πραγματοποίηση γραφικής εργασίας, εκτέλεση τεχνικών καθηκόντων και αλληλεπίδραση με ανθρώπους, με τρόπους που αρμόζουν σε θέσεις εργασίας στους τομείς των πωλήσεων και των κοινωνικών υπηρεσιών.

Α. Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ(2)

3.Σχολείο για τα παιδιά πλούσιων επαγγελματιών:

- Απόκτηση καλλιτεχνικών, γλωσσικών και επιστημονικών δεξιοτήτων που είναι αναγκαίες για την παραγωγή πολιτισμού όπως αναπαριστάται στην τέχνη, την επιστήμη και άλλους τομείς του πνεύματος και της δημιουργίας.

4.Σχολείο για τα παιδιά των ανώτατων στελεχών:

- Παροχή γνώσης και πρακτικής στο χειρισμό των κοινωνικά νομιμοποιημένων εργαλείων ανάλυσης των συστημάτων.
- Ευκαιρία για μάθηση και χρησιμοποίηση λεξιλογίων και κανόνων με μεγάλο διανοητικό και κοινωνικό κύρος και χρησιμότητα στην ταξινόμηση των δεδομένων της εμπειρίας.
- Ανάπτυξη ικανοτήτων που είναι αναγκαίες για την ιδιοκτησία και τον έλεγχο του φυσικού κεφαλαίου και των μέσων παραγωγής στην κοινωνία.

B. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ

Απαντά στα αναγνωστικά του πρωτοβάθμιου σχολείου (Freebody & Baker, 1985)

- Σχεδίαση παιδικών αναγνωστικών για τη συμβολή στη διδασκαλία της αναγνωστικής δεξιότητας

Συναφείς λειτουργίες βιβλίων:

1. Είναι πρώιμοι προάγγελοι της κουλτούρας του αλφαριθμητισμού.
2. Παρουσιάζουν στο καινούριο σχολιαρόπαιδο έναν κόσμο που έχει την επίσημη έγκριση των ενηλίκων

➤ Λειτουργεί ως ανταμοιβή στα μέλη του ευρω-αμερικανικού πολιτισμού και ως τιμωρία των μελών άλλων πολιτισμών που δεν κατορθώνουν να αφομοιωθούν αρκετά γρήγορα.

➤ Ενίσχυση της αντίληψης ότι κάποιος πολιτισμός είναι ανώτερος από κάποιον άλλο

➤ Ενίσχυση των στερεοτύπων που αφορούν εθνοτικές ομάδες

➤ Δημιουργία αισθημάτων αυτοαμφιβολίας και κατωτερότητας στους μαθητές που προέρχονται από διαφορετικές εθνοτικές ομάδες.

Γ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΗΓΕΜΟΝΙΑ

Απαντά σε αναγνωστικά του δημοτικού σχολείου(Roth 1984):

- Άμεση σύνδεση του κοινωνικού/πολιτισμικού ελέγχου με τη δομή της γνώσης και τα σύμβολα στα σχολεία, καθώς και με τον τρόπο παρουσίασης της γνώσης στο σχολικό εκπαιδευτικό περιβάλλον
- Λειτουργία των σχολείων ως «εντολοδόχοι» του πολιτισμού, έλεγχος του βαθμού στον οποίο η προσωπική γνώση μπορεί να υπεισέλθει στη δημόσια γνώση του σχολικού Α.Π.

➤ Η πολιτισμική ηγεμονία συνεπάγεται την άρνηση της πολιτισμικής γνώσης στην οποία προσδίδουν αξία οι άλλοι πολιτισμοί, καθώς και τον αποκλεισμό έγκυρης γνώσης για άλλους πολιτισμούς, η οποία τους παρέχει νομιμοποίηση.

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ Α.Π.(5)

3)ΤΟ ΜΗΔΕΝΙΚΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Το μηδενικό Α.Π δεν είναι ούτε ρητό ούτε άρρητο. Με την παράλειψή του, επηρεάζει τις αξίες, τις πρακτικές και τις αντιλήψεις των μαθητών.
- Η παράλειψη του πολιτισμού και της ιστορίας μιας συγκεκριμένης εθνοτικής ομάδας μπορεί να οδηγήσει τον αναγνώστη στο συμπέρασμα ότι τα μέλη της ομάδας δεν έχουν επιτύχει τίποτα σημαντικό.
- Η παράλειψη επιλεγμένων πτυχών της ιστορίας μιας συγκεκριμένης εθνοτικής ομάδας μπορεί να προωθήσει προκαταλήψεις και στρεβλώσεις.

Α.Π. ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ

- Η εκπαίδευση «αγωγός»: των αξιών, των πεποιθήσεων και των παραδόσεων μιας κοινωνίας.
  - Απόκτηση κατάλληλων συμπεριφορών και δεξιοτήτων, ώστε να λειτουργήσει ως ικανός και παραγωγικός ενήλικας στην κοινωνία
  - Το Α.Π. προορίζεται για πολιτισμικά ποικιλόμορφα σχολεία, αποσκοπεί στην ανάπτυξη παγκόσμιας συνείδησης και διαπολιτισμικής κατανόησης και πρέπει να είναι ταυτόχρονα **επιμεριστικό** και **περιεκτικό**
  - Το περιεχόμενο του Α.Π θα έπρεπε να συνδέεται κατάλληλα με τον πολιτισμό προέλευσης των διδασκομένων, έτσι ώστε να παρέχει ισότιμη εκπαίδευση σε όλους τους μαθητές

Η ΕΠΙΜΕΡΙΣΤΙΚΗ ΠΤΥΧΗ ΤΟΥ

Α.Π.(1)

- Για μερικά παιδιά, άμεση σύνδεση της πολιτισμικής γνώσης με αυτά που θα μάθουν στο σχολείο και για άλλα καμία συνάφεια μεταξύ των δύο.
- Σε περιπτώσεις όπου η σχολική μάθηση **αξιοποιεί** και **επεκτείνει** αυτά που έχουν μάθει τα παιδιά στον πολιτισμό προέλευσης, τα παιδιά έχουν ακαδημαϊκή ανάπτυξη και θετική ανταπόκριση στις απαιτήσεις του σχολείου.
- Σε περιπτώσεις όπου υπάρχει **ελάχιστη** ή **καμία σχέση** μεταξύ της γνώσης που έχουν αποκτήσει εντός και εκτός του σχολείου, η μάθηση είναι δύσκολη και ύπαρξη κινδύνου για παρουσίαση αρνητικής επίδοσης των μαθητών στο σχολείο.

Η ΕΠΙΜΕΡΙΣΤΙΚΗ ΠΤΥΧΗ ΤΟΥ Α.Π. (2)

- Με την επιμεριστική πτυχή του αναλυτικού προγράμματος → επέκταση και επικύρωση του πολιτισμού του μαθητή και της μάθησης που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη.

α) Μια έντονη αίσθηση της προσωπικής και της ομαδικής ταυτότητας

- ✓ Απόκτηση θετικής ταυτότητας ως άτομα
- ✓ Ανάπτυξη αίσθησης της προσωπικής του αξίας και εμπιστοσύνης
- ✓ Προσδιορισμός της θέσης τους σε συγκεκριμένες ομάδες, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η εθνοτική ή πολιτισμική τους ομάδα

Η ΕΠΙΜΕΡΙΣΤΙΚΗ ΠΤΥΧΗ ΤΟΥ Α.Π. (3)

β) Μια ισορροπημένη ιστορική οπτική

- ✓ Ενίσχυση αίσθησης διαγενεακής συνέχειας και υπερηφάνειας για τα επιτεύγματα των προγόνων τους, εξέταση αυτών σε ιστορική προοπτική, ανάλυση του αντίκτυπού τους σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο και εξέταση αμοιβαίας σύνδεσης με επιτεύγματα άλλων ομάδων της ίδιας κοινωνίας αλλά και του ευρύτερου κόσμου

γ) Μια θετική αίσθηση της θέσης της εθνικής ομάδας

- ✓ Παροχή σύγχρονης εικόνας αναφορικά με την κοινωνία και τον κόσμο
- ✓ Ισορροπες θετικές και αρνητικές τάσεις της εκάστοτε εθνοτικής ομάδας, με στόχο την ενθάρρυνση για το μέλλον
- ✓ Αναφορά σε ζητήματα ρατσισμού και καταπίεσης, όπου σημαντική καθίστανται η οπτική της παρουσίασης

Η ΕΠΙΜΕΡΙΣΤΙΚΗ ΠΤΥΧΗ ΤΟΥ Α.Π. (4)

δ) Ένα όραμα για το μέλλον

- ✓ Προσωπική δέσμευση για τη βελτίωση του εαυτού μας, αυτοδιάθεση και συνεργασία με άλλους για τον καθορισμό και την επίτευξη προσωπικών και ομαδικών στόχων, ανάληψη ευθύνης για ενεργό συμμετοχή στην προώθηση μιας θετικής αλλαγής στο πλαίσιο της ευρύτερης κοινωνίας
- ✓ Σύνδεση σχολικής με πολιτισμική γνώση, την οποία έχουν αποκτήσει εκτός σχολείου

ε) Την επιθυμία για διάκριση στην ακαδημαϊκή και διανοητική προετοιμασία

- ✓ Απόκτηση γνώσης και δεξιοτήτων, στις οποίες προσδίδεται αξία στο πλαίσιο του πολιτισμού και της ευρύτερης κοινωνίας
- ✓ Προετοιμασία για επιτυχία στο επάγγελμά τους και απόκτηση επιπέδου επικοινωνιακής ικανότητας

Η ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΗ ΠΤΥΧΗ ΤΟΥ Α.Π

- Η περιεκτική πτυχή του Α.Π απευθύνεται στις κοινές ανάγκες όλων των παιδιών όσον αφορά την ανάπτυξη ικανοτήτων για τη ζωή στο πλαίσιο μιας πολιτισμικά ποικιλόμορφης κοινωνίας, υψηλής τεχνολογίας και μιας παγκόσμιας κοινότητας.
- ✓ Οριστική μορφή στην αντίληψη της πολιτισμικής του κληρονομιάς, κατανόηση και εκτίμηση της μοναδικότητας των διαφορετικών πολιτισμών που συγκροτούν την κοινωνία και την κληρονομιά της χώρας και ανάπτυξη των αντιλήψεων και της γνώσης που είναι αναγκαία για την προώθηση της εθνικής ταυτότητας
- ✓ Βελτίωση της ποιότητας της ζωής όλων των ανθρώπινων όντων, διατήρηση και βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος και παρουσίαση κοινωνικών θεμάτων και προβλημάτων με προσεγγίσιμους και επιλύσιμους τρόπους
- ❖ Οι συλλογικές εμπειρίες του παρελθόντος λειτουργούν ως αποθέματα γνώσης που διαμορφώνουν το παρόν και το μέλλον

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- Εξηγήσεις σχετικά με ζητήματα, ερωτήματα και προβλήματα που αφορούν συνθήκες της καθημερινής ζωής, καθώς και έμψυχα και άψυχα φαινόμενα του παρελθόντος, του παρόντος και του μέλλοντος, όσο και στην ανταπόκριση σε αυτά.
- ✓ **ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ:** 1)αντικειμενική συλλογή δεδομένων
2)διατύπωση υποθέσεων
3)πειραματισμός και συστηματική τεκμηρίωση
- ✓ **ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ:** Χρήση ποιοτικών δημιουργικών και διαισθητικών προσεγγίσεων για την περιγραφή φαινομένων, τον εντοπισμό προβλημάτων και την επινόηση λύσεων
- ✓ **-ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗ:** διαμορφώνει τις προτεραιότητες στον περιγραφικό τομέα
- ✓ **ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΛΑΔΟΙ → ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ:**
-φυσική, μαθηματικά, χημεία, ιστορία, κοινωνικές επιστήμες

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Εξηγήσεις σχετικά με ζητήματα που αφορούν την ζωή και έμψυχα και άψυχα φαινόμενα σε **παρόν-παρελθόν-μέλλον**

- **ΟΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ:** σκοπός η σύλληψη και η ερμηνεία προσωπικών ή ομαδικών αντιλήψεων σε συνθήκες απεικονιζόμενες πραγματικά ή φαντασιακά, πνευματικά ή υλικά
- **ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ:** εμφανίζεται στις πρακτικές σκόπιμα, προσδίδει μόνιμη μορφή σε ένα ευρύ φάσμα συναισθημάτων
- **ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΛΑΔΟΙ → ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ:** εικαστικές τέχνες, τέχνες του θεάματος, φιλοσοφία, λογοτεχνία
- Όχι απόλυτα όρια
- **Γνωστικό αντικείμενο:** από εμπειρικές και αναλυτικές πηγές

ΟΙ 2 ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ Α.Π.

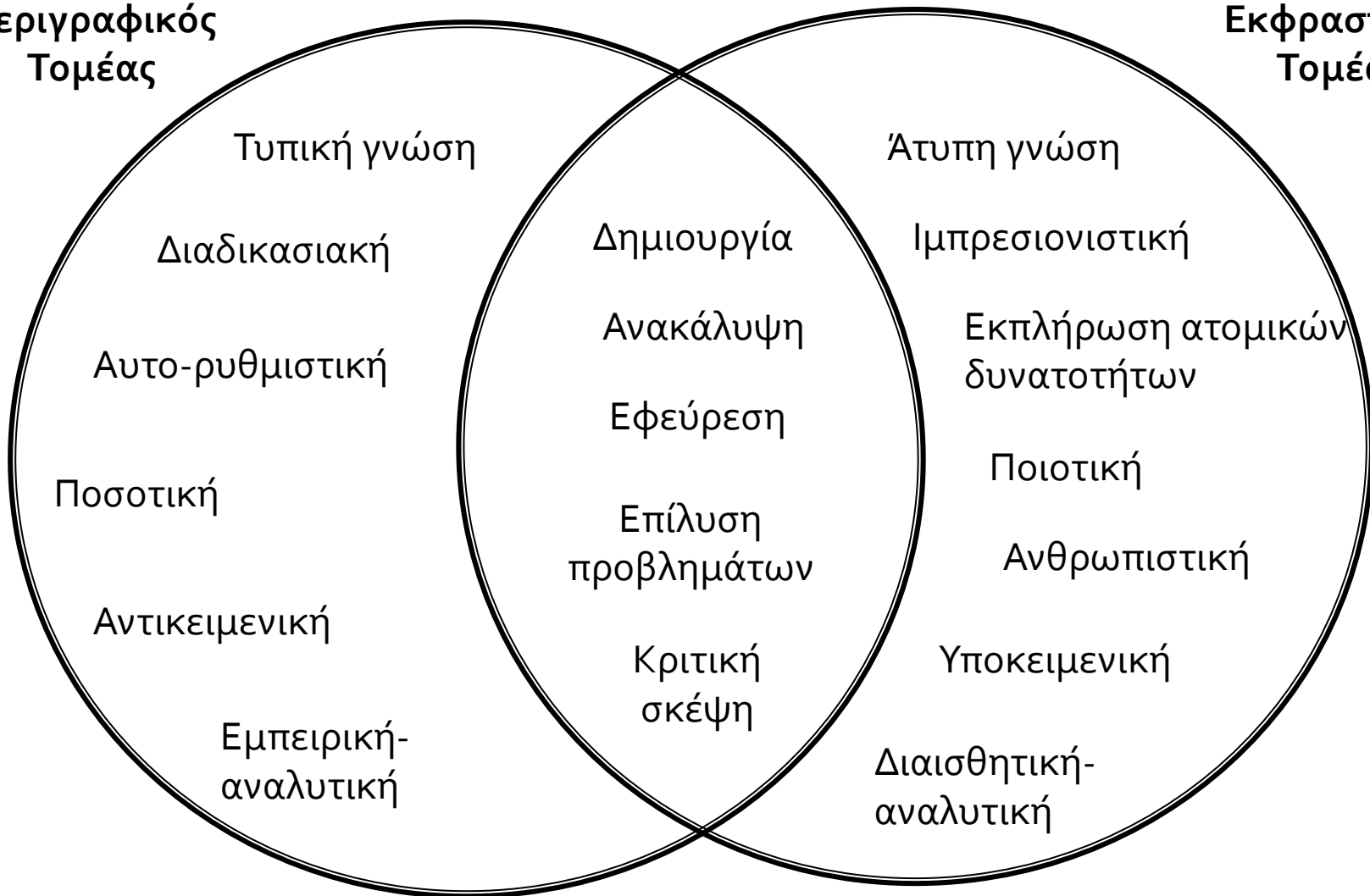
- ✓ **Μη ισορροπημένη πόλωση:** μεγαλύτερη έμφαση μέσω του Α.Π. σε έναν από τους 2 τομείς, χωρίς την ύπαρξη συνδυασμού των 2
- ✓ **Ισορροπημένη πόλωση:** ολόπλευρη ανάπτυξη διανοητικών ικανοτήτων των μαθητών

ΚΟΙΝΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟΥ- ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Περιγραφικός
Τομέας

Εκφραστικός
Τομέας

ΟΙ ΔΕΣΜΕΣ ΤΟΥ Α.Π.(1)

- Συνδέονται άμεσα με την κατανόηση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλης της ανθρωπότητας

Α) ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΔΕΣΜΗ

- Στάσεις και αντιλήψεις απέναντι στην ομαδική και ατομική ταυτότητα, την αντίληψη του εαυτού μας, τις κοινωνικές συμπεριφορές και τα συστήματα πεποιθήσεων
- Αντίκτυπο** στην ποιότητα ζωής των ατόμων εντός και εκτός σχολείου
- Τομέας κοινωνικών σπουδών → ενδεικτικό παράδειγμα στρέβλωσης

ΟΙ ΔΕΣΜΕΣ ΤΟΥ Α.Π.(2)

Β) ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΕΣΜΗ

- Πολιτισμικά, ιστορικά, πολιτικά, κοινωνικά ζητήματα
- Σχέσεις ανθρώπων εντός ομάδων και μεταξύ των ομάδων

Γ) ΔΕΣΜΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

- Σωματική υγεία των ατόμων
- Περιβαλλοντικές συνθήκες (μόλυνση αέρα και νερού)
- Επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα
- Φυσικά φαινόμενα

Ποιότητα
ανθρώπινης ζωής

Περιγραφικός τομέας

+ Πόλωση -

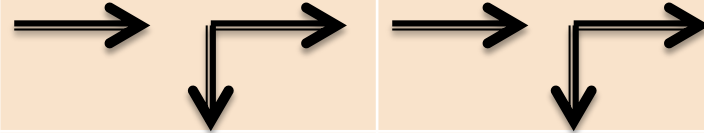
Περιεχόμενο γνωστικού αντικειμένου

Βασικές δέσμες

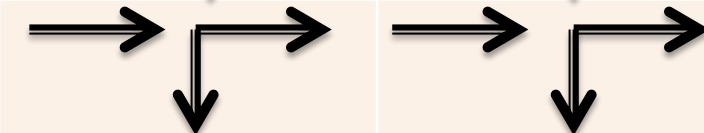
Χημεία

Ιστορία

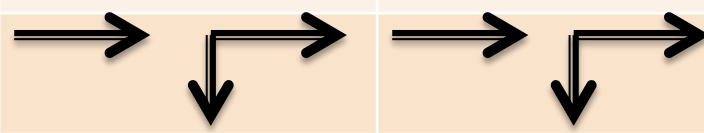
1. Ψυχολογική: προσωπική και ομαδική ταυτότητα

2. Κοινωνιολογική: πολιτισμικά, ιστορικά, πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα

3. Ζητήματα υγείας και περιβάλλοντος

- Πόλωση +

Εκφραστικός τομέας

➤ Διεπιστημονικό Α.Π. Οι 2 τομείς και οι 3 δέσμες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να προσεγγίσετε διεπιστημονικά το Α.Π.

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ Α.Π.

- Εξισορρόπηση αναλυτικού προγράμματος **μέσω** της διεπιστημονικής προσέγγισης
- Η παραπάνω προσέγγιση **εξαρτάται** από την γνώση σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο

«Ο εκπαιδευτικός έχει ιδιαίτερες ευθύνες, όσον αφορά την γνώση του περιεχομένου, η οποία λειτουργεί ως πρωταρχική πηγή της κατανόησης της ύλης από πλευράς των μαθητών. Ο τρόπος με τον οποίο μεταδίδει αυτή την αντίληψη υποδεικνύει έμμεσα στους μαθητές τι είναι σημαντικό σε ένα μάθημα και τι είναι δευτερεύουσας σημασίας.»

Shulman, 1987

ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Η αξιοπιστία του Α.Π. εξαρτάται από τη συνέπεια με την οποία περιλαμβάνονται μέσα σε αυτό και οι δύο τύποι γνώσης.
- Ένα αξιόπιστο Α.Π.:
  - παράγει σταθερά τα επιθυμητά αποτελέσματα
  - μπορεί να αξιολογηθεί εν μέρει εξετάζοντας τις επιδόσεις των μαθητών
- ✓ Μια προσέγγιση στην επικύρωση του Α.Π. είναι εκείνη που επιδιώκει να προσδιορίσει το βαθμό στον οποίο το αναλυτικό πρόγραμμα ανταποκρίνεται σε προκαθορισμένα κριτήρια.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Με ποιον τρόπο παρέχει το περιεχόμενο των μαθημάτων μια ισορροπημένη πόλωση μεταξύ των δύο τομέων του Α.Π. ;
  - A. Χρησιμοποιούνται τόσο ο περιγραφικός, όσο και ο εκφραστικός τομέας για την παραγωγή νέων γνώσεων ή για την κατανόηση της ήδη υπάρχουσας γνώσης;
  - B. Χρησιμοποιούν οι μαθητές ποσοτικά όσο και ποιοτικά μέσα έρευνας;

- 2) Είναι το περιεχόμενο των μαθημάτων οργανωμένο με τέτοιο τρόπο που βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν την αμοιβαία σχέση ανάμεσα στη δομή και σε βασικές ιδέες που ανήκουν σε διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους;

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

- 1) Εξετάστε μια διδακτική ενότητα για να προσδιορίσετε το βαθμό στον οποίο ενσωματώνει τις προτάσεις που υπάρχουν σε αυτό το κεφάλαιο όσον αφορά την αναμόρφωση του αναλυτικού προγράμματος για πολιτισμικά ποικιλόμορφους πληθυσμούς.
- 2) Εξετάστε έναν οδηγό αναλυτικού προγράμματος ή ένα εγχειρίδιο που χρησιμοποιείται τακτικά για να καθορίσετε τους σκοπούς του άρρητου αναλυτικού προγράμματος.